

Голас РАДЗІМЫ

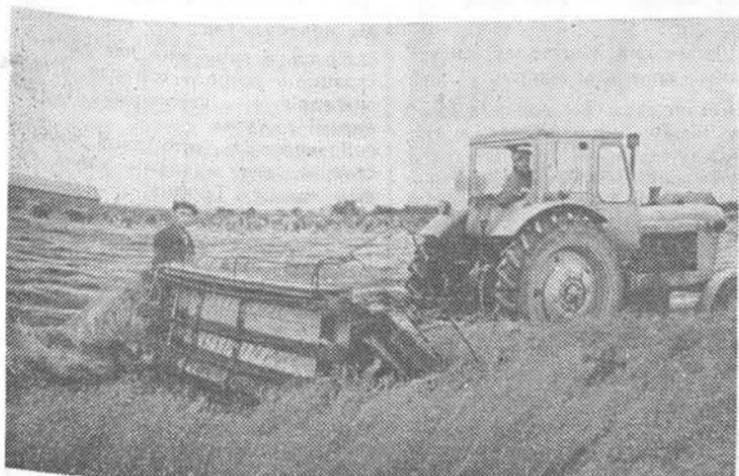
ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЕЙ З СУАЙЧЫНІКАМІ

№ 64 (648)

Жнівень 1962 г.

Год выдання 8-ы

Та роднай БЕЛАРУСІ

Добрыя ўраджай ільну атрымлівае штогод калгас «Сцяг Саветаў» Клецкага раёна. На здымку: уборка ільну ў калгасе «Сцяг Саветаў».

Добры «паўночны шоўк»

ТАЛАЧЫН. У раёне пачалося церабленне ільну. Ён займае больш за 5400 гектараў. Нягледзячы на неспрыяльнае надвор'е, вырашчаны высокі ўраджай. Расліны амаль усюды вышэй метра.

На ўчастку звяна Анны Іва-

нюты з калгаса «Расія» расліны дасягнулі вышыні 130 сантыметраў. Па 9 цэнтнераў на сям'я і валакна з кожнага гектара разлічвае атрымаць майстар «паўночнага шоўку». Увесь лён абмалоць механізаваным спосабам.

Зверагадоўчыя фермы

Зверагадоўчыя фермы створаны ў радзе гаспадарак рэспублікі. На іх разводзяць норку, серабрыста-чорную лісцу, блакітнага пясца і нутрыю. Такія фермы ёсць у саўгасах «Беларускі» і «Асцюковічы» Мінскай вобласці, «Глыбачаны» Віцебскай вобласці, у дзесяці дапаможных гаспадарках.

Гэта галіна прыносіць высо-

Тэрмічную апрацоўку

Вядуць аўтаматы

На Мінскім падшыпнікавым заводзе ўведзена ў дзеянне першая ў падшыпнікавай прамысловасці краіны аўтаматычная лінія для тэрмічнай апрацоўкі вонкавых буйнагабарытных кольцаў. Яна створана на базе існуючага абсталявання. Усе аперацыі апрацоўкі аўтаматызаваны. Пасля заканчэння ўсяго цыклу загартоўкі кольцаў аўтаматычна ўкладваюцца на стужку транспарцёра і накіроўваюцца ў мойную машыну. Пасля прамывкі яны пры дапамозе механічнай рукі падаюцца ў адпускную печ, а адтуль на далейшую механічную апрацоўку.

Укараненне ў вытворчасць аўтаматычнай лініі дае магчымасць эканоміць за год не менш як 6 тысяч рублёў.

Лінія створана інжынерамі завода І. Кульбацкім і Ф. Гудзі-

кія даходы. Буйны спецыялізаваны саўгас «Беларускі» Вілейскага раёна ў мінулым годзе атрымаў 402 тысячы рублёў прыбытку, а сёлета павялічыць яго да 500 тысяч. Асноўны статок норак тут павялічыўся да 6.000 галоў, а лісці—да 1.800. Зніжаны затраты на гадоўлю звяркоў. За высокія паказчыкі брыгадзе І. С. Станілевіча, якая даглядае норак, прысвоена званне калектыву камуністычнай працы.

Зверагадоўчыя фермы арганізаваны і ў калгасах рэспублікі. У Браслаўскім раёне сельгасарцелі «Дружба», імя Чапаева і «Сцяг працы» маюць ужо больш як па 100 галоў матачнага пагалоўя серабрыста-чорных лісці.

Заява касманаўта А. Р. Нікалаева перад стартам

Дарагія таварышы! Сябры мае! Зусім нядаўна я праводзіў у першы зоркавы рэйсы сваіх сяброў — касманаўтаў Юрыя Гагарына і Германа Цітова, а сёння мне аказан вялікі гонар здзейсніць новы палёт у космас.

Я сардэчна ўдзячны роднаму ленінскаму Цэнтральнаму Камітэту і Савецкаму ўраду за довер'е і прыкладу ўсё свае сілы і веды, каб дастойна выканаць гэта ганаровае заданне. Першыя касмічныя палёты маіх суайчыннікаў выклікалі захапленне ўсяго чалавец-

Госці Мінска

У Мінск прыбылі 530 прадстаўнікоў моладзі адзінаццаці лацінаамерыканскіх краін — удзельніц VIII Сусветнага фестывалю моладзі і студэнтаў за мір і дружбу ў Хельсінкі.

Юнакоў і дзяўчат Кубы, Венесуэлы, Мексікі, Панама, Гватэмалы, Эквадора, Балівіі, Парагвая, Брытанскай Гвіяны, Калумбіі, Перу з кветкамі і музыкай сустралі сотні маладых мінчан. Яны запрасілі юных пасланцоў лацінаамерыканскіх краін агледзець свой горад.

У Беларускім дзяржаўным вялікім тэатры оперы і балета адбыўся мітынг, прысвечаны сустрэчы моладзі Мінска з прадстаўнікамі моладзі лацінаамерыканскіх краін.

* * *

З Масквы ў Мінск прыбыў сын памёршага старшыні выканкома Кампартыі Вялікабрытаніі Гары Політа — Брайн Політ, які гасціць у Савецкім Саюзе па запрашэнню ЦК КПСС.

На працягу трох дзён ён будзе знаёміцца з жыццём беларускага народа, наведае прадпрыемствы горада, навучальныя ўстановы, сустрэнецца з камсамольскім актывам.

..

Тры дні ў Мінску гасціла дэлегацыя Камуністычнай партыі Бельгіі. За час знаходжання ў беларускай сталіцы бельгійскія камуністы агледзелі выдатныя мясціны горада, раён новага жыллёвага будаўніцтва па Волгаградскай вуліцы, азнаёміліся з экспанатамі Дома-музея Першага з'езда РСДРП.

Цёплай была сустрэча гасцей з Бельгіі з рабочымі Мінскага гадзіннікавага завода, а таксама з хлебаробамі калгаса імя Гастэлы Мінскага раёна. З захапленнем сустракалі бельгійскія камуністаў піянеры, якія праводзяць свой адпачынак у адным з лагераў, размешчаным у маляўнічым кутку пад Мінскам.

Члены дэлегацыі Камуністычнай партыі Бельгіі мелі гутарку ў ЦК КПБ.

та і напоўнілі нашы сэрцы годасцю за вялікія поспехі савецкага народа, дасягнутыя пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі. Наша партыя, ажыццяўляючы перамоганоснае будаўніцтва камунізма, паслядоўна арганізуе вывучэнне космасу ў мірных мэтах, на карысць Савецкай Радзімы і ўсяго чалавецтва. Новы палёт у космас будзе служыць гэтым выкародным мэтам.

Да пабачэння, сябры! Да хуткай сустрэчы на роднай савецкай зямлі.

Андрый Рыгоравіч Нікалаеў.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС

„Усход-3“ — у космасе!

11 жніўня 1962 года ў 11 гадзін 30 мінут па маскоўскаму часу ў Савецкім Саюзе на арбіту спадарожніка Зямлі выведзен касмічны карабель «Усход-3». Карабель «Усход-3» пільтуецца грамадзянінам Савецкага Саюза лётчыкам-касманаўтам маёрам таварышам Нікалаевым Андрыйянам Рыгоравічам.

Мэтай палёту з'яўляецца:

— атрыманне дадатковых даных аб уплыве ўмоў касмічнага палёту на чалавечы арганізм;

— даследаванне працаздольнасці чалавека ва ўмовах бязважкасці;

— правядзенне чалавекам пэўнага аб'ёму навуковых назіранняў ва ўмовах касмічнага палёту;

— далейшае ўдасканаленне сістэм касмічных караблёў, сродкаў сувязі, кіравання і прызымлення.

Карабель-спадарожнік «Усход-3» выведзен на арбіту, блізка да разліковай. Паводле папярэдніх даных, перыяд абарачэння карабля-спадарожніка вакол Зямлі складае 88,5 хвілін, мінімальнае аддаленне ад паверхні Зямлі (у перыгелі) і максімальнае (у апагелі) роўна адпаведна 183 і 251 кіламетру, вугал нахілу плоскасці арбіты да плоскасці экватара каля 65 градусаў.

З бортам касмічнага карабля «Усход-3» няспынна падтрымліваецца двухбаковая радыёсувязь.

Паводле паведамленняў лётчыка-касманаўта таварыша Нікалаева, а таксама згодна з атрыманымі пры дапамозе тэлеметральных і тэлевізійнай сістэм аб'ектыўнымі данымі, ён здавальняюча перанёс перыяд вываду карабля на арбіту і пераход да стану бязважкасці. Самаадчуванне таварыша Нікалаева добрае.

Лётчык-касманаўт таварыш Нікалаеў вядзе свае перадачы на частотах 20,006 і 143,625 мегагерц. На караблі ўстаноўлен таксама перадачы «Сігнал», які працуе на частаце 19,995 мегагерц.

Усе бартавыя сістэмы касмічнага карабля функцыянуюць нармальна. Паведамленні аб далейшым ходзе палёту будуць перадавацца ўсімі радыёстанцыямі Савецкага Саюза.

З біяграфіі касманаўта

Андрый Рыгоравіч Нікалаеў нарадзіўся 5 верасня 1929 года ў вёсцы Шаршэлы Марыінска-Пасадскага раёна Чувашскай АССР у сям'і селяніна-бедняка. Па нацыянальнасці — чуваш.

У 1944 годзе А. Р. Нікалаеў закончыў 7 класаў няпоўнай сярэдняй школы ў вёсцы Шаршэлы. У тым жа годзе паступіў, а ў 1947 годзе закончыў Марыінска-Пасадскі лесатэхнічны тэхнікум і атрымаў спецыяльнасць тэхніка-лесавода. Са снежня 1947 года па красавік 1950 года працаваў майстрам па лесанарыхтоўках у Дзеравянскім леспрамгасе трэста «Поўдзенькарэлес».

У 1950 годзе прызван у рады Савецкай Арміі і накіраван на вучобу ў ваеннае авіяцыйнае вучылішча. З 1955 года — ваенны лётчык.

У 1961 годзе за паспяховае выкананне задання ўрада ўзнагароджан ордэнам Чырвонай Зоркі.

У 1950 годзе А. Р. Нікалаеў уступіў у ВЛКСМ. Член КПСС з верасня 1957 года.

Касманаўт халасты. Бацька — Рыгор Мікалаевіч памёр у 1944 годзе. Маці — Ганна Аляксееўна 1900 года нараджэння. Брат — Іван Рыгоравіч 1927 года нараджэння, працуе ў Кірскай леспрамгасе Алатырскага раёна Чувашскай АССР. Брат — Пётр Рыгоравіч 1936 года нараджэння, калгаснік-шафёр, жыве ў вёсцы Шаршэлы. Сястра — Зінаіда Рыгораўна 1932 года нараджэння працуе медыцынскай сястрой на станцыі пералівання крыві ў горадзе Чэбаксары.

Зноў на Радзіме

Сустрэча з пісьменнікамі

Дэлегацыю беларускіх пісьменнікаў хлебаробы сельгасарцел імя Пушкіна Ашмянскага раёна сустрэлі па старой добрай традыцыі — хлебам-соллю.

Прасторная зала калгаснага клуба запоўнена да канца. Кожнаму хочацца ўбачыць і паслухаць аўтара цікавай казкі, добрага рамана, верша.

Старшыня калгаса Георгій Малецкі і брыгадзёр Антаніна Жызнеўская расказалі гасцям аб жыцці і справах свайго калгаса, аб тых велізарных зменах, якія адбыліся ў вёсцы.

— Прыемна і радасна ўсведамляць, — сказала ў сваім выступленні настаўніца мясцовай школы Галіна Рыгораўна Ханіна, — што наша беларуская літаратура знаходзіцца на новым уздыме. Яна папоўнілася новым атрадам таленавітай моладзі, а такі майстар слова, як Пятрусь Броўка, стаў лаўрэатам Ленінскай прэміі. Мы ўсе горача любім і чытаем беларускую літаратуру.

Затым трыбуна прадастаўляецца гасцям. Паэт Янка Скрыган знаёміць калгаснікаў са сваімі калегамі і расказвае аб іх творчым шляху. Потым прачыталі свае творы Васіль Вітка, Іван Грамовіч, Генадзь Бураўкін, Юрый Свірка, Рыгор Барадулін і Ніл Плевіч.

На здымку: пісьменнікі Васіль Вітка (злева) і Іван Грамовіч (справа) даюць аўтографы брыгадзёру калгаса імя Пушкіна Антаніне Жызнеўскай. Фота А. Радзішчэўскага.

Прывітанне з Нёмана

Вячаслаў Пятровіч гаворыць ціха, спакойна.

— У маім жыцці няма нічога цікавага, — гаворыць ён. — Нарадзіўся ў Францыі. Чатырнаццацігадовым хлопчуком, разам з сям'ёй, прыехаў у Прынёманскі край. Цяпер вось працягу, вучуся. І ў гэтым нічога няма дзіўнага...

Вячаслаў Пятровіч Казак — выкладчык фізкультуры Казлоўшчынскай сярэдняй школы Дзятлаўскага раёна Гродзенскай вобласці. Працуе ён тут ужо некалькі гадоў, у яго ёсць сям'я. Нядаўна атрымаў новую кватэру.

Нарадзіўся Вячаслаў у паўночнай Францыі, у беднай шахцёрскай сям'і. Бацька Пётр Вікенцэвіч увесь час працаваў пад зямлёй, працаваў да дзесятага поту, каб зарабіць на кавалак хлеба свайго сям'і. Працаваў амаль 20 гадоў. Ён не раз спрабаваў кінуць шахту, пайсці куды-небудзь на іншае месца. Але зрабіць гэта было не так лёгка. Беспрацоўных усюды было поўна, а работы днём з агнём не знойдзеш. Таму бацька цяпеў, маўчаў, чакаў перамен, чакаў свайго шчасця, але сілы траціліся, а шчасце так і не прыходзіла.

І раптам з Усходу на вугальныя шахты прыйшла радасная вестка: у Беларусі, на радзіме бацькі, устанавілася Савецкая ўлада. І Пётр Вікенцэвіч зрабіў усё магчымае, каб хутчэй вярнуцца на радзіму.

...Савецкія людзі аднаўлялі разбураныя фашыстамі гарады і сёлы, узнімалі гаспадарку, будавалі. Сям'я Казака спачатку спынілася ў сваякоў. Прынялі іх тут цёпла і радасна. Затым дзяржава і калгас дапамаглі сям'і Казака пабуда-

ваць свой дом. Цяпер Пётр Вікенцэвіч атрымлівае пенсію.

А сыны? Як толькі яны скончылі сямігадовыя школы, дык разляцеліся хто куды. Бо ў краіне Саветаў маладому чалавеку ўсё даступна. Толькі вучыся ды вучыся. Станіслаў загарэўся жаданнем стаць разведчыкам нетраў. Таму пасля сямігадкі ён падаўся ў геалагаразведвальны тэхнікум.

Вячаслаў з дзяцінства захапляўся фізкультурай і спортам.

— Сын, — спытаў яго аднойчы бацька, — ты хутка заканчываш школу. Што збіраешся далей рабіць, вучыцца ці працаваць?

— Пайду ў тэхнікум фізкультуры, — адказаў Вячаслаў.

І вось тэхнікум закончына. У кішэні дыплом выкладчыка.

Пачаліся працоўныя будні: цікавыя, захапляючыя.

Неўзабаве Вячаслаў вырашыў паступіць у інстытут замежных моваў і атрымаць права выкладаць яшчэ і французскую мову.

Глядзіш на гэтага маладога чалавека, слухаеш яго захапляючы расказ пра сябе і радуешся за яго, за яго жыццё, за яго шчасце, за яго крылатую мару.

...Развіталіся мы з Вячаславам Пятровічам у школе. Я спытаў у яго, што б ён хацеў перадаць праз газету «Голас Радзімы» сваім знаёмым, сябрам, якія засталіся ў Францыі. Ён сказаў:

— Там у мяне многа сяброў. Прозвішчы дакладна адразу цяпер і не ўспомню. Але яны мяне не забылі. Добра памятае мяне, вядома, і мая сяброўка дзяцінства Тэрэза Махоцкая. Ёй і

Прайшло многа часу, калі я ў 1903 годзе, скончыўшы гімназію ў Гродна, паехала за граніцу. Доўгія гады я вучылася і працавала ў розных краінах Еўропы, і заўсёды мяне акрыляла адна думка: вярнуцца дадому, у родныя месцы, дзе будавала новае жыццё мая Радзіма. І нягледзячы на тое, што там аб краіне Саветаў мне гаварылі многа няпраўды, я верыла ў свой народ.

І вось я зноў на Радзіме. З вялікай любоўю ўспамінаю працоўныя гады ў горадзе Фрунзе. Скончыла другі Маскоўскі медыцынскі інстытут і атрымала званне кандыдата медыцынскіх навук. Цяпер я і мая сястра на дзяржаўнай пенсіі. І жыву я зноў у Гродна, у горадзе, дзе прайшло маё юнацтва.

...Еду ў машыне, гляджу на вуліцы. Я добра памятаю іх. Вось вуліцы Элізы Ажэшка, Савецкая... Тады гэта былі Садовая, Саборная. Але вось выязджаю на Савецкую плошчу, і тут ужо ўсё не знаёма мне. Такіх вялікіх дамоў раней не было. Не было і гэтых сквераў, алей. Горад разросся, папрыгажэў.

Першыя дні пасля вяртання на Радзіму я знаёмілася з горадам, параўновала з мінулым. У тыя гады гэта быў невялікі губернскі горад, які налічваў 37—47 тысяч жыхароў, з мноствам маленькіх магазінчыкаў і лавак. З прамысловых прадпрыемстваў буйнай была толькі тытунёвая фабрыка Шарашэўскага. Рабочыя там працавалі па 12 гадзін у дзень і больш.

Кіно, радыё, тэлевізары тады, вядома, яшчэ не існавалі. Ні таксі, ні аўтобусаў. Толькі рамнікі вазілі пасажыраў да вакзала. А цяпер! Колькі аўтобусаў і машын перасякае горад ва ўсіх напрамках! Вялікага маста праз Нёман у той час таксама не было. Зімой рака замярзала, і жыхары пера-

ходзілі з аднаго берага на другі па ільду. Вясной жа, калі Нёман разліваўся, пераязджалі на паро-

ме. Летам для пешаходаў існаваў невялікі драўляны масток.

Гімназіі тады ў горадзе было дзве, жаночая (цяпер там знаходзіцца педагагічны інстытут) і мужчынская. Вышэйшых навучальных устаноў не было ніводнай. А цяпер! Колькі сярэдніх школ, тэхнікумаў, ды яшчэ тры інстытуты. І навучаецца наша моладзь у выдатных умовах. А вось мне даво-

дзілася цяжка. Бацькі мае жылі ў маленькім мястэчку Гродзенскай губерні, дзе ў той час не было не толькі гімназіі, але і наогул ніякай школы, і я была вымушана за невялікую плату здымаць «куток» у якой-небудзь сям'і ў Гродна. Цэлы дзень у доме было шумна. Я не магла рыхтаваць урокі і нярэдка ноччу, калі ўсе клаліся спаць, пры святле газоўкі перапісвала падручнікі, таму што іх было вельмі мала. Цяпер ва ўсіх нашых школьнікаў цудоўныя ўмовы. Толькі вучыся!

А бібліятэк колькі цяпер у горадзе — і гарадская, і абласная, і дзіцячыя. Ды яшчэ ў кожнай установе свая бібліятэка.

Прыгажэйшым, лепшым становіцца з кожным днём наш горад. Куды ні пойдзеш, і ў самым цен-тры, і на ўскраінах горада — усюды новабудуолі.

Людзі, з якімі мне давлялося сустрацца ў родным горадзе, чужыя, спагадлівыя, уважлівыя. І гэта вельмі радасна.

Я шчаслівая, што зноў жыву ў старым, але маладым сваім новым жыццём Гродна.

Р. ГАЛІНА,
кандыдат медыцынскіх навук.
г. Гродна.

РАСЦЕ ПАСЁЛАК БУДУЧЫНІ

Беларускі дзяржаўны інстытут праектавання сельгаспадарчага будаўніцтва распрацаваў праект калгаснага пасёлка сельгасарцелі «Радзіма» Іўеўскага раёна. Цэнтральную частку будучага пасёлка зоймуць культурна-бытавыя ўстановы: дом культуры, сталовая, гасцініца, бальніца, дзіцячыя яслі, школа, камбінат бытавога абслугоўвання. Праектам прадастаўляецца шырокае жыллёвае будаўніцтва. Для сельскіх працаўнікоў будуюць узводзіцца адна- і двухпавярховыя дамы з усімі камунальнымі выгодамі. На ўскраіне пасёлка размесціцца гаспадарчыя і вытворчыя пабудовы.

Пасёлак ужо забудоваецца. Першымі справілі насаселле ў новых дамах брыгадзёр трактарнай брыгады Станіслаў Бутурля, будаўнікі Іосіф Бутурля і Іван Белагрывы, механізатары Сцяпан Аўдзевіч, Вацлаў Барадын і Браніслаў Аляхновіч. У пасёлку ўжо вырасла дзевяць новых добраўпарадкаваных дамоў.

Пройдуць гады, і на месцы былой пустэчы вырасце добраўпарадкаваны калгасны пасёлак, які будзе патанаць у зеляніне садоў.

В. ШЫПУЛЬКІН.

НАШ РОДНЫ ГОРАД

Не пазнаць цяпер разбуранага фашыстамі ў гады Айчынай вайны горада Слоніма. З кожным днём ён прыгажэе і добраўпарадкоўваецца. У сучасны момант тут працуе каля 10 школ, медыцынскае вучылішча, рамеснае вучылішча механізацыі сельскай гаспадаркі, музычная і спартыўная дзіцячыя школы, пры Слоніміскім раённым Доме культуры створаны народны тэатр, які абслугоўвае калгасы і саўгасы раёна. У Слоніме ёсць спецыяльныя юных натуралістаў, працуе Дом піянераў і школьнікаў.

За апошнія гады прыгожыя шматпавярховыя дамы вырастаюць на вуліцы Першамайскай, Маякоўскага, упрыгожылі горад масты праз раку Шчару, на вуліцы Савецкай, будынак дзіцячага сада №3, будынак РК КПБ, кінатэатр «Мір», будынак СШ №4, новы магазін на плошчы Ул. І. Леніна, магазін на вуліцы Савецкай, быткамбінат на вуліцы Доўгай і інш. Памаладзе і змяніліся вуліцы Ю. Гагарына, Паўліка Марозова, Агі-

Вядзецца вялікае жыллёвае будаўніцтва. Па Віленскай вуліцы пачнецца будаўніцтва прадзіяльнай фабрыкі, пачата будаўніцтва маслазавода на вуліцы імя Пушкіна, будзе ўведзены будачных вырабаў, прадоўжыцца пашырэнне і рэканструкцыя мэблевай фабрыкі, птушкакамбіната, шынарамоннага завода.

Аляксандр ЖУКОўСКІ,
настаўнік Слонімскай СШ №4.

ДАМЫ ДЛЯ КАЛГАСНІКАЎ

У КРАСАВІКУ гэтага года ў вёсцы Опіта выбухнуў пажар. Агонь знішчыў некалькі дамоў калгаснікаў. Людзі засталіся без жылля. Праўленне калгаса імя ХХІІ з'езда КПСС паклапацілася аб пацярпелых сем'ях. Для іх вырашана пабудоваць цагляныя стандартныя дамы. Ця-

пер будаўніцтва пачалося. На ўскраіне вёскі Жылі паявіліся кучы цагляны і бутавага каменю, штабелі лесамацэрыялу. Будаўніцтва ажыццяўляецца Міжкалгасасюзам. Пад пяць дамоў ужо закладзены фундамент, выведзены сцены. Хуткімі тэмпамі будуецца астатнія дамы. У кож-

ным доме будзе два пакоі і кухня. Будаўнікі працуюць дружна, старанна. Асабліва вызначаюцца Іосіф Філон, Іван Прыма і іншыя. Будаўніцтва дамоў намячаецца завяршыць на працягу бліжэйшых трох месяцаў.

Дамы для калгаснікаў узводзяцца і ў радзе ін-

Я. ВІКТАРАЎ.

НЯБАЧАНЫЯ ТЭМПЫ РАЗВІЦЦА

Даніл Федарук тры разы наведваў Радзіму. Першы раз ён прыехаў у свае родныя мясціны ў пачатку трыццаціх гадоў. Вёска тады толькі-толькі пачынала набіраць сілу. Ствараўся калгас. Парасткі новага прабіваліся ўсюды. Д. Федарук шчыра радаваўся поспехам сваіх суайчыннікаў.

Цяпер вось ужо два гады запар Федарук прыязджае ў Савецкі Саюз. У мінулым годзе ён гасцяваў у той вёсцы, адкуль паўстагоддзя назад паехаў за мяжу.

На здымках: уверх — амерыканскія турысты на Ленінскім праспекце ў Мінску. Унізе — турысты ў аўтобусе ў час экскурсіі.

— Вёскі сваёй я не пазнаў. Нават калі першы раз прыязджаў, яна была зусім не такой. Змянілася ўсё: сама вёска, людзі, іх жыццё. Тут і бальніца, і школа, і клуб, і бібліятэка. Калгас багаты, заможны. Аднойчы я разам з дзяўчатамі-дзяркамі ехаў на машыне з адной брыгады ў другую. Такія да болю знаёмыя малюнкі былі навокал. Вязовыя гаёчкі, палі жоўтай збажыны. А калі дзяўчаты заспявалі задушэўную народную песню, я не вытрымаў, заплакаў. Я плакаў, успамінаючы пражытыя далёка ад Радзімы гады, успамінаючы сваё нялёгкае, поўнае клопатаў і турбот жыццё на чужыне.

У час сваіх паездак па Савецкаму Саюзу Д. Федарук многа пабачыў, многа пачуў, пазнаёміўся з новымі людзьмі. Ён дзеліцца сваімі ўражаннямі. — Тэмпы развіцця Савецкай дзяржавы нябачаныя. Я ў мінулым годзе быў тут. Але за гэты час многа зроблена. Пospехі вялікія, і за вельмі кароткі тэр-

мін. Я абавязкова раскажу там, у Амерыцы, аб усім, што тут убачыў. А то ў нас ёсць людзі, якія многа аб чым няправільна думаюць. Вось, напрыклад, у нас гавораць, што ў Савецкім Саюзе пазакрываюць ўсе царквы, што людзям няма дзе і памаліцца. Мне захацелася паглядзець самому, ці праўда гэта. Пайшоў я па Мінску, знайшоў царкву. Была нядзеля, але ў царкве было 5—6 старых. Молодзі не было. Так што, каму па душы маліцца, моліцца, ніхто не забараняе.

Уразіла Д. Федарука і тое, што ў нас за кватэру, за гасцініцу бярэцца нізкая плата. Аднойчы давалося яму пражыць некалькі дзён у адной з самых камфартабельных гасцініц Масквы. Ён думаў, што ў яго і грошай не хопіць, каб разлічыцца за ўсе тыя выгоды, якімі ён карыстаўся. Якім жа вялікім было яго здзіўленне, калі з яго ўзялі ўсяго восем рублёў.

— Я нават перапытаў, бо падумаў, што не дачуў.

— Вайна не патрэбна простым амерыканцам, — гаворыць Д. Федарук, — яна патрэбна тым, хто робіць зброю, хто нажывае на гэтым мільёны. Капіталістам патрэбна вайна, хоць невялікая, хоць з такой маленькай краінай, як Карэя. Як толькі дзе-небудзь пачынаецца вайна, біржа ажывае, падымаюцца акцыі. Вядома, што людзі, якія ад вайны, ад падрыхтоўкі да яе маюць такія вялікія прыбыткі, не могуць жыць у міры. А нам з вамі вайна не патрэбна, як не патрэбна яна і проста амерыканцу. А таму будзем разам змагацца за мір і дружбу паміж усімі народамі.

В. КАЛЯДЗІЧ.

ВЫ КАРЭСПАНДЭНТ газеты?—звярнуўся да мяне Пліп Грыгарчук.—Вельмі прашу, напішыце аб маім уражанні. Я ад усяго ў захапленні. Я люблю сваю Радзіму, люблю свой народ, мне падабаецца ўсё, што тут робіцца.

Пліпу Грыгарчуку 68 год. Ён кравец. Працаваў усё жыццё.

— У вас усё ёсць, — гаворыць Грыгарчук.—У магазінах, і прамтаварных, і прадуктовых, поўна ўсялякага добра. Вы за такі кароткі тэрмін паднялі сваю прамысловасць, гаспадарку, культуру. Вы, савецкія людзі, Савецкі Саюз, сваёй высакароднасцю, сваімі гераічнымі ўчынкамі пакарылі ўвесь свет. Вам спачываюць, радуюцца за вас усе сумленныя людзі на зямлі.

У час экскурсіі на радыёзавод адзін рабочы прышпіліў Грыгарчуку значок з партрэта першага савецкага касманаўта Юрыя Гагарына.

— У мяне нічога не было з сабой, чым бы я мог аддзякаваць гэтаму чалавеку, — гаворыць П. Грыгарчук, — але, каб я мог, я аддаў бы яму сваё сэрца.

А. ЧАРАПОВІЧ.

Самая лепшая дапамога

Пятра Салонку захапляла ўсё, што ён бачыў на Радзіме. Ён захапляўся поспехамі савецкіх людзей, быў уражаны іх дасягненнямі. На Мінскім радыёзаводзе, куды амерыканскія турысты ездзілі на экскурсію, Пётр Салонка гаварыў савецкім рабочым:

— Вы шчаслівыя, што жывяце ў такой краіне. Усе законы тут для вас, для працоўных людзей. Ваша краіна зрабіла вельмі многа для свайго развіцця. І калі яе яшчэ дзесяць год не прымусяць ваяваць, ні адна капіталістычная дзяржава не смеліцца вас крагнуць.

Пётр Салонка пражыў на чужыне доўгае жыццё. Да 70 год працаваў на капіталістаў. Цяпер далі сякую-такую пенсію.

Жыццё пражыта. А пра чалавека на старасці год нават паклапаціцца няма каму: ні дзяцей, ні жонкі, ні блізкіх. Адзін на ўсім белым свеце.

— Чаму ж не ажаніліся, чаму сям'і няма ў вас? — пытаемся мы ў Пятра Салонкі.

— Так вось атрымалася. Не ха-

целася на чужыне сям'ёй абзаводзіцца. Ненадзейная гэта справа. Ніколі не можаш быць упэўнены, што ўдасца пракарміць сваіх дзяцей. Я ўсё жыццё спадзяваўся прыехаць на Радзіму, тут ажаніцца і жыць, як усе людзі. Не давалася, вось так і застаўся бабылём.

Усё ўбачанае на Радзіме і ўзрушыла і ўсхвалявала Салонку. Яму вельмі хацелася хоць чым-небудзь аддзякаваць сваёй краіне за яе гасціннасць. Ён спытаў: куды б ён мог звярнуцца, каб аддаць тысячы долараў на патрэбы савецкай гаспадаркі. Было вельмі прыемна бачыць такое гарачае і шчырае імкненне дапамагчы сваёй Радзіме. Але Салонку адказалі: калі ён хоча зрабіць прыёмнае сваёй Радзіме і дапамагчы ёй, то будзе самае лепшае, калі, прыехаўшы ў Амерыку, ён проста і праўдзіва, нічога не ўтойваючы і нічога не прыбаўляючы, раскажа аб усім, што бачыў. Добрае слова, як кажуць, — лепш за грошы.

— Так вось атрымалася. Не ха-

Думкі аб Радзіме

У апошні дзень знаходжання ў Беларусі групы амерыканскіх турыстаў беларускага паходжання мы звярнуліся да некаторых з іх з просьбай выказаць думкі, падзяліцца ўражаннямі, якія засталіся ў іх пасля наведання нашай рэспублікі.

Вось што адказалі нашы госці.

Якаў АДЗІНЕЦ:

— Калі я хаджу па беларускай зямлі, мне хочацца спяваць:

Я такой другой страны не знаю,
Гдзе так вольно дышит человек...

Так. Гэта таму, што нідзе ў свеце няма такога чыстага неба і паветра, нідзе так ласкава не грэе сонца, як на маёй Радзіме.

Я не быў тут дзесяці год. І вось перада мной зноў мой родны край, родныя людзі. Многае я бачыў сваімі вачыма, многае расказала мне мая сястра Праскоўя. На месцы старога Мінска з крывымі бруднымі вуліцамі стаіць горад-прыгажун. Там, дзе былі старыя трухлявыя хацінкі, — цудоўныя дамы і цэлыя архітэктурныя ансамблі. Замест маленькіх саматужных прадпрыемстваў — магутныя фабрыкі і заводы. І на кожным кроку — школы, тэхнікумы, інстытуты. Гэта я бачыў сам.

А недалёка ад маёй вёскі, дзе раней была пустка, пайстаюць гмахі буйнага цукровага заводу. Там, дзе раней былі непраходныя балоты, — неабсяжныя ўрадлівыя палі. Куды ні паглядзіш — навокал прыгажосць, прыгажосць... Я ў захапленні ад усёго ўбачанага.

Няхай яшчэ больш мацнее і квітнее мая родная маці — Расія.

Стэфан ТУПЦА:

— Калі я хадзіў па вуліцах Брэста, я не мог утрымацца і плакаў. Гэта былі слёзы радасці. Я шчыра радуся тым велізарным поспехам, якіх дасягнула мая Беларусь. Калі я вярнуся ў Амерыку, я раскажу ўсім сваім сябрам, як прыгожа, культурна і зможна жыць у сённяшай Беларусі. Я раскажу ім праўду.

Антон ХАРЭВІЧ:

— Пайстагоддзя назад я пачуў Радзіму. Гэта сапраўды вялікі тэрмін. Але якая капіталістычная краіна нават за такі тэрмін дасягне такіх каласальных поспехаў! Краіна магутных фабрык і машын, краіна спадарожнікаў і касмічных караблёў — гэта мая любая краіна.

Цімафей ШЫЦЬКО:

— Людзі... людзі... Яны ўразілі мяне больш за ўсё. Паўгалоднымі, абарванымі, непісьменнымі — такімі я памятаю беларусаў. Яны, як і я, беглі ад галечы. А сёння? Ніякага параўнання! Мясце, напрыклад, сустрэлі дваццаць сваякоў. Усе яны вышлі ў людзі, сталі адукаванымі. Добра жывуць, працуюць. А я, прызнацца, думаў інакш. Нашы людзі цудоўныя. Яны здолелі пабудавалі вельмі прыгожае жыццё.

МАЕ СЭРЦА З САВЕЦКІМІ ЛЮДЗЬМІ

— У мяне нічога не было з сабой, чым бы я мог аддзякаваць гэтаму чалавеку, — гаворыць П. Грыгарчук, — але, каб я мог, я аддаў бы яму сваё сэрца.

Д. БАБАК.

Прадбачу паляпшэнне

Вярнуўся з «лясоў дрымуных» у Вікторыю і плануе пабываць на Радзіме ў 1963 годзе, таму шукаю работы ў самых аддаленых месцах, дзе стаўкі вышэйшыя, каб зарабіць на дарогу.

Тры разы выступаў са справаздачай аб паездцы ў Савецкі Саюз. Першы раз 1 лістапада 1961 г. на свяце Кастрычніцкай рэвалюцыі, другі раз па ініцыятыве прафесара Барчыла (выкладчык гісторыі ў мясцовым універсітэце) і яго жонкі. Сабралася мясцовая інтэлігенцыя. Пры відзе вучоных мужоў я атарапеў. Я чакаў убачыць сямейны круг, а сабралася каля 40 чалавек. Калі не прафесар, то доктар навук біялогіі, медыцыны і г. д. Але нічога, было ўсё добра.

Апошні раз выступаў у мінулы нядзеля на гадавым пікніку Федэрацыі Рускіх Канадцаў у горах Ванкуверы. Цікаваць да падзей у Савецкім Саюзе ўзрастае няўхільна.

Палітычна дыхаецца лягчэй, чым два гады назад. Цікаванне «чырвоных» пацягнула і церпіць крах, а што будзе праз год? Я прадбачу толькі паляпшэнне.

Прывітанне рэдакцыі «Голас Радзімы».

Ваш данскі казак.

* * *

Паважаная рэдакцыя! Паведамляю, што ваша пісьмо я атрымала, за што сардэчна дзякую. Вы пытаецеся, ці наладзіла я перапіску са сваякамі і ці атрымліваю я літаратуру і газету «Голас Радзімы». Пісьмы ад сваякоў атрымліваю з Радзімы, за што яшчэ многа разоў дзякую. Высланую вамі літаратуру: кнігі, песнікі і календары таксама атрымала. Але, на жаль, ужо не маю. Разабралі чытаць аматары і не вярнулі мне.

З прывітаннем і найлепшымі пажаданнямі да вас

Гелена ПАЛЯНСКАЯ.

Аўстралія.

Усюды мяне сустракалі з песняй

Надаўна ў в. Крывашыны Докшыцкага раёна Віцебскай вобласці ў сваякоў гасціў амерыканскі грамадзянін, ураджэнец гэтай жа вёскі Антон Конан. Вось што раскажаў А. Конан пра сябе і пра свае ўражання ад паездкі:

«Нарадзіўся я ў беднай сялянскай сям'і. Бацька быў батраком. У доме галечка. Бывалі дні, калі сям'я заставалася без кавала хлеба.

Нястачы і бесперспектыўная будучыня вымушалі сялян пакідаць свой сямейны ачаг, сваю Радзіму. Я паехаў за граніцу.

Знаходзячыся зараз у гасцяў у роднага брата Ягора Конана, у пламеннікаў і іншых сваякоў, я наглядна пераканаўся ў тым, што карэнным чынам змянілася аблічча родных вёсак.

Дамы пабудаваны дабротным. Жыхары прыстойна апранаюцца, добра харчуюцца. У кожным доме ўсё ёсць: сала, мяса, масла, малако, яйкі. Частавалі мяне ўсюды так, як толькі могуць частаваць беларусы. Куды б я ні прыходзіў, усюды мяне сустракалі традыцыйнай песняй аб роднай зямлі, аб родным народзе. Песні доўга будучы гукаць у маім вушах і трывожаць маё сэрца.

Я дзякую майму сябру, які дапамаглі мне атрымаць вялікае задавальненне яшчэ раз пабачыць сваю Радзіму».

Л. ГЕРАСІМОВСКАЯ.

ЧАС РАЗВІТАННЯ ПРЫЙШОЎ...

Вось і прыйшоў ён, гэты апошні дзень жыцця рэбят у п'янерскім лагэры. І быў ён, бадай, самым кранальным, самым хвалоючым для нашых юных сяброў з Бельгіі і Фінляндыі.

— Зараз зноў зайграе горні, заб'юць п'янерскія барабаны... Мы зноў зберэмся на лэйку. Так было ўчора, пазаўчора... Але так не будзе заўтра. — з сумам гаворыць бельгійская п'янерка Поля Гаманавы. — Як цяжка развітацца!

Не адной Полі Гаманавы — усім рэбяткам хацелася прадоўжыць свой адпачынак у п'янерскім лагэры пад Мінскам.

Сумнымі прыйшлі рэбятка на ўрачыстую лэйку. Сягоння на ёй не аб'явіць, як ва ўсе іншыя дні, аб вясёлых лагэрных справах, аб тым, якім захапляючым будзе новы лагэрны дзень. Сягоння лэйка прысвечана не сонечнай яснай раніцы, а закрыццю другой лагэрнай змены і провадам замежных дзяцей да сябе на радзіму — у Бельгію і Фінляндыю.

Гучаць рапарта старшынь саветаў п'янерскіх атрадаў, потым выступаюць начальнік лагэра Тацяна Дамітрыеўна Андрыжыўская, п'янерка другога атрада Міла Кандратоўская. Яны гавораць аб тым, як прайшла лагэрная змена, і перад рэбяткамі зноў праносіцца непаўторныя дні, праведзеныя ў Крыжоўцы, у маляўнічым сасновым бары, на беразе ласкавага сіняга мора. Як хораша было тут замежным рэбяткам сярод добрых беларускіх сяброў! Колькі назапасілася ў іх цудоўных уражанняў! Яны даведліся многа новага і многаму навучыліся. Жаніна Шавава, Зоя Цюрына і Бертран Дзеругін навучыліся размаўляць па-руску, Барыс Пурунеч, Коля Лук'янаў і Шура Громава сталі добрымі спартсменамі. А якія цудоўныя песні, танцы і вершы развучылі рэбяткі!

...На трыбуне Лідачка Мацюхіна, Яна выступае ад імя бельгійскіх дзяцей. Ліда гаворыць аб вялікім уражанні, якое зрабіла на іх матчына радзіма, якую яны так шчыра палюбілі. Яна гаворыць аб тым, якая цудоўная краіна — Савецкі Саюз — і якія яны шчаслівыя, што пабывалі ў ёй.

Іра Палавава, п'янерка з Фінляндыі, гарача падзякавала

Камітэт за вяртанне на Радзіму і развіццё культурных сувязей з суайчыннікамі за запрашэнне на адпачынак у Савецкі Саюз, на бацькоўскую зямлю. Дзяўчынка падзякавала кіраўніцтву лагэра, усім беларускім п'янерам.

— Мы выдатна правялі час, загарэлі, набраліся новых сіл і многаму-многаму навучыліся, — сказала Іра. — Вялікае дзякуй за ўсё.

Потым слова ўзяла Валяціна Паўлаўна Сучкова, кіраўнік групы бельгійскіх дзяцей.

— Дарагія сябры, — сказала яна. — У гэтым лагэры нарадзілася вялікая дружба дзяцей, юных грамадзян Беларусі, Бельгіі і Фінляндыі. Гэта вельмі прыемна. І мы павінны зрабіць усё, каб яшчэ больш мацаваць дружальныя і міжнародныя сувязі, у якіх мае патрэбу сучаснае падрастаючае пакаленне на ўсёй нашай планеце.

У гэты дзень у госці да рэбят прыехалі члены Беларускай секцыі Камітэта за вяртанне на Радзіму і развіццё культурных сувязей з суайчыннікамі, супрацоўнікі рэдакцыі газеты «Голас Радзімы» і беларускага радыё. Да рэбят звярнуўся член Беларускай секцыі Камітэта, рэдактар газеты «Голас Радзімы» Л. Я. Прокша. Ён сказаў:

— Дарагія нашы юныя госці з Бельгіі і Фінляндыі! Вы былі нядоўга ў нас, сярод гэтага цудоўнага зялёнага лесу, пад нашым чыстым блакітным небам. Ад дарослых і дзяцей, з якімі вы пасябравалі, вы чулі, што ў іх адно жаданне: жыць у міры і дружбе з усімі народамі. Спадзяемся, што гэту праўду вы захаваеце ў сваім сэрцы. Любіце краіну, у якой вы жывяце. Любіце і радзіму вашых бацькоў. Шчаслівай дарогі вам, юныя сябры! Хай ваш шлях будзе такім жа чыстым і блакітным, як наша беларускае неба.

Старшы п'янерважаты лагэра зачытвае загад аб узнагароджанні замежных гасцей граматамі за актыўны ўдзел у жыцці лагэра. Тацяна Дамітрыеўна Андрыжыўская ўручае дзецям граматы і памятныя сувеніры. Ад імя рэдакцыі газеты «Голас Радзімы» дзецям прыпаднеслі кнігі савецкіх пісьменнікаў. Расчуленыя, яны яшчэ раз сардэчна падзякавалі за вялікую ўвагу і клопаты, праяўленыя да іх.

...Пад гукі Гімна Савецкага Саюза павольна плыве ўніз алы лагэрны сцяг. Яго спускаюць лепшыя п'янеры лагэра бельгійская дзяўчынка Нора Іванова і маленькі фін Данілка Красцьянаў.

Г. ПАРОМЧЫК.

—Якія цікавыя беларускія газеты,—гаворыць Шура Громава, і фінскія дзяўчынкі з захапленнем чытаюць «П'янер Беларусі».

З міжнароднага жыцця

У Рыме ўзводзяцца небаскробы. Вось звесткі аб апошнім з іх. Вышыня 74 метры. У ім 23 паверхі, у тым ліку тры пад зямлёй. Агульная плошча шклянога фасаду — 12.500 квадратных метраў. Ёсць 18 ліфтаў для пасажыраў і 1 для грузу. Вядома, закусачная і сталовая на 750 персон, канфе-

рэнц-зала, гараж (і пры ім другая закусачная).

У той час, калі рос гэты небаскроб, паблізу ад сталіцы Італіі ўзнікала і іншае жыллё. На яго ўзвядзенне не выдаткоўвалі ні шкла, ні жалезабетону. Дзіравая парусіна і вярочкі — вось і ўвесь «будматэрыял». У гэтых палатках

жывуць дзесяткі падлеткаў, дзяцей і іх бацькоў. «Ніхто не ведае, колькі іх і адкуль яны прыбылі», — паведамляе італьянскі друк. Рымляне называюць іх «дзінгары» (цыганамі). У іх няма работы. Яны вельмі бедствуюць, а часам жабруюць.

У НАГУ З БУДАЎНІКАМІ КАМУНІЗМА

КОЖНУЮ раніцу я праходжу міма Мінскага радыёзавода, куды спяшаюцца сотні юнакоў і дзяўчат, мужчын і жанчын, каб пачаць свой працоўны дзень. Гляджу на іх вясёлыя, светлыя твары і стараюся здагадацца, кім хто працуе. Вось ідуць прыгожа апранутыя юнак і дзяўчына. Яны гарача спрачаюцца аб нейкіх чарцяжах. «З канструктарскага бюро», — падумала я. Але памылілася. Юнак працуе ў тэлевізарным цэху настройшчыкам, а дзяўчына на зборцы радыёла мантажніцай, і абодва займаюцца ў вчэрнім інстытуце. А вось яшчэ двое. Гэтых хвалюе ўдасканаленне станкоў. Высокі хударлявы хлапец на хату падлічвае і даказвае сваёму спадарожніку, які прыбытак гэта дасць заводу. «Гэта ўжо напэўна начальнік цэха, каму, як не яму, клапаціцца аб станках». І зноў памылілася. Высокі малады чалавек аказваўся рабочым інструментальнага цэха,

знатным рацыяналізатарам заводу, на яго рахунок шмат каштоўных прапаноў, а спадарожнік юнака — інжынер цэха, які раіўся з ім, як лепш зрабіць мадэрнізацыю станкоў.

Я вырашыла бліжэй пазнаёміцца з людзьмі, якія ствараюць радыёлы і тэлевізары, вядомыя не толькі ў Савецкай краіне, але і за яе межамі. І вось я ў самым, як кажуць, баявым цэху — зборачным.

Цэх прасторны, светлы. Тут вядзецца зборка радыёла і прыёмнікаў. Плаўна рухаюцца канвеерныя лініі. Ідзе зборка новай радыёлы «Мінск-62». Ва ўсім адчуваецца зладжанасць і арганізаванасць. Нялёгка вызначыць, чья работа больш цікавая і захапляючая: зборшчыкаў, што частка за частка ствараюць новы апарат, ці настройшчыкаў, якія ўпершыню чуюць яго голас. Я назірала за на-

стройчыкамі і без пераўвечлення магу сказаць — любавалася іх працай. Гэтыя людзі па-сапраўднаму любяць сваю справу. І, як бы працягваючы маю думку, начальнік цэха Кузняцоў гаворыць:

— А я памятаю, як многія з іх прыйшлі сюды і не ведалі, як узяць паяльнік. А вось якімі майстрамі сталі. Значыць былі ў іх жаданне працаваць і настойлівасць. Многія з іх яшчэ і вучацца ў інстытутах і тэхнікумах. Вось, напрыклад, рабочы Матро. Адзін з лепшых настройшчыкаў, вучыцца на фізічным факультэце Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Леніна. А вось Ала Іванова. Прыйшла ў цэх пасля 10 класаў такой бездапаможнай дзяўчынкай. А хутка інжынерам стане. Займаецца звычайна ў політэхнічным інстытуце. А Маша Драб, Барыс Холад, ды ці аб усіх раскажаш. Ідзем-

це, я вас пазнаёмлю са Сцяпанам Мастыкам. Яго біяграфія крыху незвычайная.

Мы падышлі да Сцяпана, калі той настойліва і цярыліва дабіваўся чысціні гучання новай радыёлы. Спрытныя тонкія пальцы дакраналіся то да адной дэталі, то да другой. Потым ён браў інструменты, нешта падкручваў, зноў і зноў прыслухоўваўся да сігналу, якія неспрактыкаванаму вуху, напэўна, нічога не скажуць. Мы не пажадалі перарываць чалавека, які так цудоўна працаваў. А пасля работы зайшлі да яго на кватэру.

Прыгожа абсталявана двухпакаёвая кватэра. Жонка Мастыкі Нэля пайшла ў магазін за прадуктамі, дачка гуляе. Мы сядзім за сталом, і Сцяпан крыху ўсхвалявана раскавае:

— Гавораць, цікавая мая біяграфія. Але не та-

кую я хацеў бы мець біяграфію. Мне хацелася б мець яе такой, якой мне ўяўлялася яна ў маіх дзіцячых марэх. Праўда, я мог бы запісаць многа добрага ў сваю біяграфію, калі б бацька не павёз мяне шасцігадовым хлопчыкам з Заходняй Беларусі ў Аргенціну ў 1938 годзе. Бацькі тады былі поўныя сіл і ўпэўненасці, што знойдуць на чужыне сваё шчасце. Але такіх, як мы, там былі тысячы і на нас ніхто не звяртаў увагі. Неўзабаве бацька ўладкаваўся на работу, працавала і маці. Працавалі многа і ўжо апошнія гады перад ад'ездам жылі добра. Але туга па Радзіме ўзмацнялася з кожным годам. І вось у 1955 годзе мы атрымалі дазвол і паехалі ў Беларусь. Мы пасяліліся ў Мінску. Нам далі ўсім работу. Як бацьчыце, добрую кватэру. Я і бацька працуем на радыёзаводзе. О, які гэта

цудоўны завод! Як лёгка і радасна тут працаваць! Кожны год на маіх вачах тут адбываюцца велізарныя змены і ўсё гэта паляпшае і аблягчае працу рабочага.

Тут на заводзе я ўпершыню знайшоў сапраўдных сяброў, якія ў любую мінуту гатовы прыйсці на дапамогу. Гэта яны дамаглі мяне набыць спецыяльнасць настройшчыка. Я палюбіў завод, людзей, такіх скромных і працавітых. І ўжо не ўяўляю жыцця без гэтых вядомых савецкіх людзей. Я ганаруся, што жыў і працую ў СССР, што іду ў адным строі з будаўнікамі самага справядлівага ў свеце грамадства — камунізма.

С. БЕНЕНСОН.

НАШ АДРАС
Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку. Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

РЕДАКЦЫЯНАЯ КАЛЕГІЯ.

Механізатары сельгасарцелі «Савецкая Беларусь» Кобрынскага раёна прыступілі да уборкі азімай пшаніцы. Па 7—8 гектараў збожжя скошваюць за дзень трактарыст камсамалец Васілій Ільясюк і машыніст жніаркі Якаў Нікалаюк. На здымку: Васілій Ільясюк і Якаў Нікалаюк на ўборцы пшаніцы.

Дружнай сям'ёй

Бадай, рэдка сустранеш, каб у адным калгасе былі вёскі з насельніцтвам розных нацыянальнасцей. Да такіх рэдкіх з'яў можна аднесці калгас «Рассвет» Астравецкага раёна. У ім жывуць і працуюць і беларусы, і палякі, і літоўцы, і рускія.

Аб мінулым гэтых вёсак многа добрага не скажаш. Кожны жыў тады сваімі вузкімі асабістымі патрэбамі, цікавіўся толькі ўласным кавалкам зямлі. І ўжо калі сустракаліся, то хіба толькі ў касцёле. Аднак і рэлігія не магла аб'яднаць людзей розных нацыянальнасцей. Даводзілася так, што рэлігійныя святы сам касцёл дзяліў на тыднях. Адзін тыдзень, скажам, моляцца і святкуюць палякі, другі — беларусы, а трэці — літоўцы. На гэтай падставе нярэдка ўзнікалі сваркі, якія дапаўняліся спрадвечнымі разладамі з-за зямлі. Пры панскай Польшчы літоўскія і беларускія школы былі закрыты, літовец і беларус не мелі права купляць зямлю.

Савецкая ўлада начыста ліквідавала ўсе гэтыя нацыянальныя перагародкі. Цяпер людзей аб'ядноўвае многае: і агульная зямля, і калектыўная праца, і, галоўнае, агульны мэты і інтэрасы.

— Жывём дружна, у поўным дастатку, — раскавае брыгадзір арцелі з вёскі Пелігрында літовец Альфонс Аўгуль. Часам нават блытаем, хто якой нацыянальнасці.

Ды і не дзіўна: усё здзіўляе ў адзінае цэлае, літоўка выйшла замуж за беларуса, паляк ажаніўся на беларусцы, рускі — на польцы і наадварот. Усе добра валодаюць літоўскай, польскай, беларускай і, вядома, рускай мовамі. Для літоўскіх дзяцей у школе даюцца ўрок літоўскай мовы, для польскіх — польскай.

Адзінай сям'ёй працуюць земляробы. У арцелі вядзецца вялікае будаўніцтва жылых дамоў, вытворчых і жывёлагадоўчых памяшканняў. У цэнтры калгаса — вёсцы Рымдзюны — вырасла цэлая вуліца новых дамоў.

У кожнай сям'і маюцца радыёлы і радыёпрыёмнікі, швейныя машыны, веласіпеды, добрая мэбля. Больш за 20 калгаснікаў набылі матацыклы. Трактарыст Уладзімір Сухараў купіў аўтамашыну «Волга», электрамандэр Раман Міхно — «Масквіча».

У калгасе працуюць сельскія і калгасныя клубы, бібліятэка, у кожнай калгаснай двір Ідзе па некалькі газет і часопісаў.

Яшчэ раз хочацца падкрэсліць бескарысліваю дружбу людзей розных нацый, якая з дня ў дзень мацнее. Агульнай справай аднолькава аддаюць усе свае сілы і веды рускі і беларус, паляк і літовец.

В. КАЛІНАГОРСКИ.